

Gemeente Oostzaan Uitkomsten controle en overige informatie 2014

Rapportage aan de gemeenteraad

12 juni 2015

Building a better
working world

Gemeenteraad van de gemeente Oostzaan
T.a.v. mevrouw E.H.M. Ouwehand-Brussel, raadsgriffier
Postbus 20
1530AA WORMER

Amsterdam, 12 juni 2015

142.JS.evm

Uitkomsten controle en overige informatie 2014

Geachte leden van de raad,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening van de gemeente Oostzaan.

Wij willen u over de volgende onderwerpen informeren:

- ▶ uitkomsten jaarrekeningcontrole;
- ▶ kwaliteit beheersorganisatie;
- ▶ aandachtspunten;
- ▶ onafhankelijkheid en controleproces.

Wij hebben de belangrijkste punten van ons verslag opgenomen in het hoofdstuk Kernpunten.

Onze controle is gericht op het vormen van een oordeel omtrent de jaarrekening over 2014. Bij de uitvoering van onze controle ondervinden wij de volledige medewerking en ondersteuning van de medewerkers van de gemeente Oostzaan.

De mogelijkheid om een open en eerlijke dialoog met u als lid van de gemeenteraad te voeren, vormt een essentieel onderdeel van het controleproces, evenals van de algehele corporate governance.

Wij waarderen deze mogelijkheid om de inzichten die uit onze controle voortkomen met u te kunnen delen.

Het concept van dit verslag is d.d. 1 juni 2015 besproken met de controller, hoofd bedrijfsvoering, portefeuillehouder financiën en de gemeente-secretaris. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oostzaan.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

R. Ellermeijer RA

Inhoudsopgave

Kernpunten uit onze rapportage	4	Bijlagen	
Analyse van resultaat en vermogen	7	1 Onafhankelijkheid en controleproces	29
Uitkomsten van de jaarrekeningcontrole	10	2 Controleverschillen	34
Kwaliteit beheersorganisatie	19	3 SiSa-bijlage	36
Rechtmatigheidsbeheer	25		

Kernpunten

Kernpunten uit onze rapportage

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten jaarrekeningcontrole	Conclusie van onze controle	Er resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen of materiële herrubriceringen voor de jaarrekening 2014. Wij hebben op 12 juni 2015 bij de jaarrekening van de gemeente Oostzaan een goedkeurende verklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid. Dit betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening 2014 zijn ingericht in overeenstemming met het BBV en de in de programmarekening opgenomen balans en toelichting en rekening van baten en lasten een getrouwe weergave zijn van de financiële positie en baten en lasten van de gemeente Oostzaan.
	De jaarrekening is rechtmatig	Wij hebben op 12 juni 2015 bij de jaarrekening van de gemeente Oostzaan een goedkeurende verklaring afgegeven met betrekking tot de rechtmatigheid. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2014 in overeenstemming zijn met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en de <i>Beleidsregels toepassing WNT</i> .
	(Geen) bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage	Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2014. Op grond van ons onderzoek hebben wij geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.
	Begrotingsrechtmatigheid	Wij zijn nagegaan in hoeverre begrotingsoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en of deze worden gecompenseerd door gerelateerde baten. Hieruit zijn begrotingsonrechtmatigheden geconstateerd welke niet boven de controletoleranties uitkomen. In ons verslag gaan wij hier nader op in op pagina 35.
	BBV notitie riolering	In 2014 heeft de commissie BBV een notitie riolering uitgebracht, waarin nader is aangegeven hoe om te gaan met reserves en voorzieningen aangaande riolering. Hierbij gelden meer strikte voorwaarden voor het kunnen hanteren van bestemmingsreserves. Als gevolg hiervan is de reserve riolering ultimo 2014 omgezet naar een voorzieningen riolering voor het bedrag ad € 69.628.

Kernpunten uit onze rapportage

De kernpunten uit onze rapportage kunnen als volgt worden samengevat

Uitkomsten jaarrekeningcontrole	Inkoopanalyse	Gelet op de decentrale inkoopbevoegdheden is voor het boekjaar 2014 gedurende het jaar een uitgebreide inkoopanalyse uitgevoerd gericht op de naleving van de Europese Aanbestedingsregels en het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. Hieruit zijn geen bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheid naar voren gekomen. Verder verwijzen wij naar de aanbevelingen gerapporteerd in onze managementletter van de GR OVER-Gemeenten d.d. 24 maart 2015, waarin wij hebben geadviseerd om het inkoopproces strakker te organiseren zodat beter gewaarborgd wordt dat aanbestedingen volledig en juist volgens de regelgeving plaatsvinden en duidelijkheid bestaat over verantwoordelijkheden en de verantwoordingsinformatie over inkopen in regionaal verband. Daarnaast hebben wij aanbevolen om de diverse afwegingen en interne controlewerkzaamheden goed zichtbaar vast te leggen, waaronder de overleggen en analyses in samenwerking met Stichting RIJK en analyses op geplande investeringen vanuit raadsbesluiten en daarmee verband houdende te verwachten aanbestedingen. Hieraan zal door de GR OVER-Gemeenten verder opvolging worden gegeven in 2015.
	Reservering participatiebudget	Binnen de Wet Participatiebudget mogen niet bestede gelden in enig jaar tot een maximum van 25% van het totale jaarbudget worden gereserveerd voor volgend jaar. Gelet op de wijzigingen in de regelgeving geldt dat voor niet bestede gelden onder de 25% aangaande re-integratie en inburgering waarvoor geen specifiek bestedingsdoel meer bestaat, deze gelden niet hoeven te worden terugbetaald. Als gevolg hiervan kon voor de gemeente Oostzaan in 2014 een bedrag ad € 18.205 vrijvallen ten gunste van het resultaat. Deze vrijval is niet verwerkt in de jaarrekening. Wij hebben dit aangemerkt als ongecorrigeerd controleverschil en wordt door de organisatie in 2015 alsnog administratief verwerkt.
Aandachtspunten 2015	Decentralisaties	<p>In 2015 zullen wij vanuit onze verantwoordelijkheid werkzaamheden uitvoeren op de gevolgen van de invoering van de drie decentralisaties. De werkzaamheden zullen zich richten op de inrichting van de AO/IC, de bedrijfsvoering en financiële risico's en de door de gemeente in te richten verbijzonderde interne controlewerkzaamheden. Een groot deel van de informatie wordt ontvangen vanuit de gemeente Zaanstaad waar de gemeente Oostzaan haar werkzaamheden heeft uitbesteed. Wij zullen met de accountant van de gemeente Zaanstad nadere afspraken maken om de beoordeling van de AO/IC mogelijk te maken.</p> <p>Omtrent de vraag naar zorg en daaraan verbonden financiële consequenties zal in de loop van 2015 meer duidelijkheid komen. Ook bestaat nog opstart problemen vanuit de zorgaanbieders. De risico's zijn in het jaarverslag 2014 beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.</p>

Analyse resultaat en
vermogen

Onze analyse van het resultaat en vermogen

Inleiding

In dit hoofdstuk is een analyse van de trend in resultaat en vermogen, de solvabiliteit, liquiditeit en bijzondere posten in het resultaat die de kwaliteit van het resultaat beïnvloeden weergegeven.

Voordelig resultaat nader besproken

Het saldo van baten en lasten (na bestemming) over het jaar 2014 bedraagt € 60.301,- nadelig ten opzichte van een begroot sluitend saldo van € NIHIL.

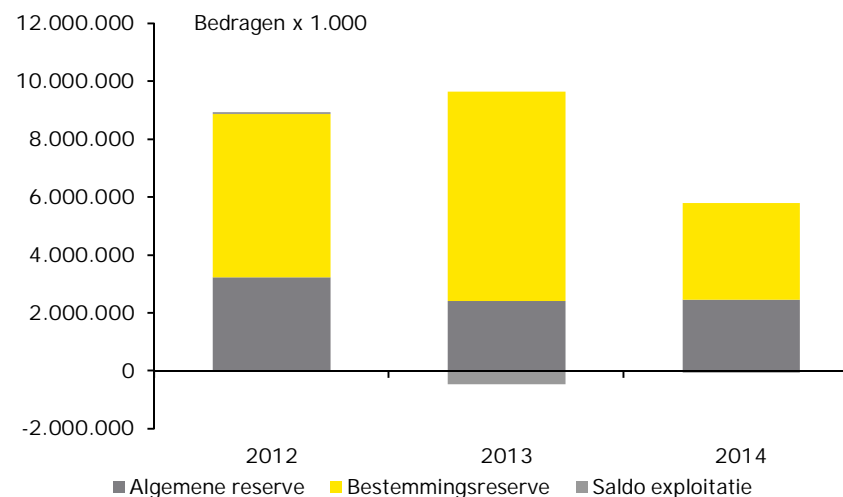
Het resultaat over 2014 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting	Rekening 2014	Afwijking
	€	€	€
Totale lasten	19.888	20.879	(991)
Totale baten	16.058	17.413	1.355
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	(3.830)	(3.466)	364
Mutaties in reserve	3.830	3.406	(424)
Gerealiseerd resultaat	-	(60)	(60)

In de jaarstukken zijn de verschillen op hoofdlijnen nader toegelicht.

Eigen vermogen neemt af

Het eigen vermogen, inclusief het resultaat na bestemming, bedraagt per jaareinde 2014 volgens de jaarrekening € 5,6 miljoen en heeft zich vanaf 2012 als volgt ontwikkeld:

Van de totale reserves ter hoogte van € 5,7 miljoen is € 2,5 miljoen opgenomen als algemene vrije reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van 2013 gestegen met € 0,1 miljoen.

Per saldo is gedurende 2014 € 3.956.000,- onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking (ten gunste van het resultaat) vormt samen met het negatief resultaat voor bestemming (€ 3.466.000,-) het negatief resultaat na bestemming van € 60.300,-.

Onze analyse van het resultaat en vermogen

Solvabiliteit

De totale vermogenspositie wordt onder andere tot uitdrukking gebracht door middel van het solvabiliteitspercentage. Dit percentage wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeente bedraagt 13,5% (2013: 21,7%). De verslechtering van het solvabiliteitspercentage is het gevolg van een afname van de bestemmingsreserve en een gelijkblijvend totaal.

Financiering

In 2014 heeft u één langlopende lening afgesloten. Deze lening van € 3,5 miljoen heeft een looptijd van 15 jaar met een rentepercentage van 2,54%. Wij constateren dat het gemiddelde rentepercentage afneemt. Deze lening is aangetrokken ten behoeve van de aankoop van de openbare ruimte op Noordeinde. Voor een nadere beschouwing ten aanzien van uw financieringspositie verwijzen wij u naar de paragraaf *Financiering* van de jaarrekening 2014.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf *Weerstandsvermogen* opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2014 is gevoerd. Ten aanzien van deze paragraaf constateren wij dat de weerstandscapaciteit € 2,5 miljoen bedraagt. Op basis van de door uw gemeente gemaakte risico-inventarisatie waarbij rekening wordt gehouden met een risicokans komt de benodigde weerstandscapaciteit uit op € 0,8 miljoen.

De grootste door uw gemeente onderkende risicobedragen komen voort uit versterkte garanties en de algemene uitkeringen.

In het hoofdstuk *Kwaliteit beheersorganisatie* gaan wij nader in op de beheersing op het weerstandsvermogen en risicomanagement welke in de basis vanuit de GR OVER-Gemeenten is georganiseerd voor de gemeente Oostzaan.

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een uiteenzetting van de werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van de belangrijke aandachtsgebieden in de controle die nog niet eerder in dit verslag zijn toegelicht.

Dit betreft de volgende onderwerpen:

- ▶ Schatkistbankieren
- ▶ Nieuwe BBV notitie riolering en afvalstofheffing
- ▶ Inkoopanalyse volledigheid naleving aanbestedingsrichtlijnen
- ▶ SiSa
- ▶ Wet Normering Topinkomens
- ▶ Verbonden partijen
- ▶ Wachtgeldverplichting

Schatkistbankieren

Vanaf 2014 dient in de toelichting op de balans ten aanzien van schatkistbankieren het volgende te worden vermeld:

- ▶ Het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording afgelegd wordt.
- ▶ Voor ieder kwartaal van het jaar dient het bedrag aan middelen toegelicht te worden dat "buiten de schatkist" is gehouden.

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden.

De belangrijkste uitzondering hierop is het drempelbedrag dat gemiddeld over een kwartaal buiten de schatkist aangehouden mag worden. De omvang van het drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de begroting met een minimumdrempel van € 250.000.

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn regels opgenomen over het rapporteren over (het gebruik van) het drempelbedrag in de jaarrekening. In de toelichting bij de balans moet worden gerapporteerd over het drempelbedrag en het gebruik daarvan in elk kwartaal. Het drempelbedrag voor de gemeente Oostzaan bedraagt voor 2014 € 250.000 op basis van de primaire begroting.

Gedurende het jaar 2014 waren overtollige middelen aanwezig die op dagbasis buiten 's Rijks schatkist zijn aangehouden en het drempelbedrag overschrijden. De gemeente Oostzaan heeft in de toelichting bij de jaarrekening hierover conform richtlijnen gerapporteerd. Hieruit is op te maken dat de gemeente het drempelbedrag gedurende 2014 niet heeft overschreden en daarmee heeft voldaan aan de voorschriften. Per balansdatum staat er € 1.500.000 uit bij het Rijk aangaande schatkistbankieren.

Nieuwe BBV notitie riolering en afvalstofheffing

De Commissie BBV heeft in november 2014 een notitie Riolering uitgebracht vanwege wijzigingen binnen het BBV. In de notitie worden stellige uitspraken gedaan over presentatie van reserves en voorzieningen waarbij de gemeenten bij het opstellen van de jaarrekening 2014 rekening dient te houden. De notitie heeft ook uitwerking op de reserves en voorzieningen omtrent afvalstoffenheffing.

Als gevolg van de notitie is bij de gemeente Oostzaan de reserve riolering overgeheveld naar de voorzieningen voor een bedrag ad € 69.628. De reserve werd gebruikt als egalisatie-reserve, dit omdat er sprake is van niet bestede middelen.

De voorziening wordt gekenmerkt als een zogenaamde *voorziening artikel 44 lid 2*. Hiermee wordt voldaan aan de gewijzigde verslaggevingsregels.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

In de notitie is tevens aangegeven dat de omzetting ultimo 2014 via een directe balansmutatie heeft mogen plaatsvinden. Er is derhalve geen sprake van aanpassing van vergelijkende cijfers. Vanaf 2015 dienen mutaties op de daarvoor bestemde voorzieningen overeenkomstig de BBV-regelgeving plaats te vinden.

Volledige naleving aanbestedingsvoorschriften

Gelet op de decentrale inkoopbevoegdheden is achteraf een uitgebreide inkoopanalyse uitgevoerd gericht op de volledigheid van de naleving van de Europese Aanbestedingsregels. Wij hebben primair de toets uitgevoerd op de naleving van de externe aanbestedingsrichtlijnen, waarbij voor het niet naleven van de nationale aanbestedingswet is bepaald dat wij bevindingen hieruit niet hoeven mee te wegen in ons rechtmatigheidsoordeel. Dit houdt in dat wij bij onze controle ons voornamelijk gebaseerd hebben op de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen. De nationale aanbestedingsrichtlijnen maken wel onderdeel uit van het interne aanbestedingsbeleid, maar zijn niet opgenomen in het normenkader voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Oostzaan.

Uit de controle achteraf zijn geen onrechtmatigheden ten aanzien van de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen geconstateerd. Hierop vindt gedurende jaar al controle plaats, waarin omvangrijke inkopen op basis van investeringsbesluiten en overleg met Stichting Rijk op basis van het inkoop jaarplan zoveel mogelijk aan de voorkant worden afgestemd op de juiste inkoopprocedure.

Een aandachtspunt bij verwerking van de facturen betreft het kunnen aantonen van de geleverde prestatie. Binnen het proces van accordering van facturen, geldt dat de eerste beoordelaar akkoord geeft voor de geleverde prestatie. Er zijn echter geen regels voor het nader vastleggen en aantonen van de geleverde prestatie. Bij de inkoopanalyse heeft hier een nadere beoordeling op plaatsgevonden. Dit heeft niet direct geleid tot bevindingen.

Wij adviseren om op basis van een risicoanalyse naar soorten van inkopen nadere regels te stellen voor het vastleggen van de aantoning van de geleverde prestatie. Hierbij kunnen wij ons voorstellen dat hiertoe een minimumgrensbedrag worden bepaald en dat inhuur van derden en leveringen van diensten specifieke aandacht krijgen. Voor de levering van grote werken wordt over het algemeen al gewerkt met een proces verbaal van oplevering.

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de *Nota verwachtingen accountantscontrole 2014*. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de navolgende specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Onze controleaanpak hierbij hebben wij in de bijlage Onafhankelijkheid en controleproces nader toegelicht. De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In bijlage 2 bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

Centrale aansturing vindt plaats door de afdeling financiën welke verantwoordelijk is voor het samenkomen en beoordelen van de informatie aangaande de van toepassing zijnde regelingen. Dit proces kan worden verbeterd, door eerder in het jaar de vereisten, tussentijdse voortgang en dossiervorming te controleren en te monitoren.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Een aandachtspunt blijft het doorgronden en toetsen aan de specifieke regelgeving en om verantwoordingsinformatie op een juiste en tijdige manier te verkrijgen en te verantwoorden. De SiSa-bijlage is nog niet structureel ingebed in de bedrijfsprocessen en vindt het proces 'ad-hoc' plaats bij de jaarafsluiting. Aandachtspunten welke gedurende het jaar al uitgewerkt kunnen worden betreffen de identificatie van de regelingen, het opstellen van de risico analyse per regeling en het uitvoeren van deelwaarnemingen en gegevensgerichte werkzaamheden.

Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)* ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2014 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd.

Verbonden partijen

Wij constateren dat het belang van een adequate beheersing van verbonden partijen in het algemeen toeneemt door een aantal maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder de decentralisaties in het sociaal domein. Anderzijds legt de huidige financiële situatie extra druk op de financiële positie van uw verbonden partijen. Het financieel risico voor de gemeente neemt hierdoor toe.

De gemeente Oostzaan heeft verschillende deelnemingen met een verhoogd (financieel of bestuurlijk) risicoprofiel. De gemeente Oostzaan houdt toezicht op verbonden partijen door haar actieve rol en invulling van het aandeel-ouderschap en benoemen van leden van de RvC/ bestuursleden. De spelregels zijn vastgelegd in financiële verordening. De gemeenteraad wordt jaarlijks tweemaal geïnformeerd via de paragraaf "verbonden partijen" als onderdeel van de P&C-cyclus en wordt gedurende het jaar geïnformeerd over de begroting, eventuele tussentijdse rapportages en de jaarverantwoordingen van de verbonden partijen. De organisatie heeft inzichtelijk gemaakt op welke niveau en op welke momenten de gemeente toezicht uitvoert op de verbonden partijen. In 2014 is hiermee de toezichthoudende rol vergroot.

Wij hebben u in onze managementletter gerapporteerd omtrent de wijzigingen in de verslaggevingsregels van de BBV omtrent de toelichting op verbonden partijen. Wij hebben geconstateerd dat de kwaliteit van deze paragraaf verbeterd is ten opzichte van voorgaande jaar en is toereikend conform de vereisten zoals voorgeschreven door de commissie BBV.

Ten aanzien van uw verbonden partijen merken wij op dat in de paragraaf 'Verbonden partijen' van het jaarverslag, nog niet alle cijfers over 2014 zijn opgenomen. Hieraan is nog geen volledige invulling gegeven aangezien een deel van de cijfers over 2014 van de betreffende verbonden partijen nog niet bekend zijn, zoals van Nationaal Landschap Laag-Holland. Dit is ook aangegeven in het jaarverslag in de paragraaf verbonden partijen. Waar mogelijk is wel een inschatting van het verwachte resultaat opgenomen. Hiermee voldoet de gemeente Oostzaan aan de vereisten. Overigens blijft het een punt van aandacht om zoveel mogelijk vroegtijdig geïnformeerd te worden over de uitkomsten van de jaarcijfers. Dit is een problematiek waar veel gemeenten mee te maken hebben en niet altijd binnen de invloedssfeer van de gemeente zelf ligt.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Wij merken verder nog op dat de vastlegging kan verbeteren betreffende de beoordeling van de verantwoordingsinformatie per verbonden partij in een korte rapportage/memorandum met een conclusie over de waardering van de verbonden partij en/of eventuele verplichtingen voor de gemeente.

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het college gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Wachtgeldverplichting

De gemeente Oostzaan heeft voor toekomstige pensioen- en wachtgeldverplichtingen een voorziening gevormd. Voor de berekening van de omvang is door de organisatie op basis van de bestaande regelingen een actuariële waarde berekening laten uitvoeren en heeft een extra dotatie aan de voorziening plaatsgevonden.

Verwerking bedrag reserveringsregeling participatiebudget

De bestedingstermijn van het participatiebudget is één kalenderjaar. Indien er aan het einde van een kalenderjaar een overschot is, mag de gemeente hiervan maximaal 25% van het totale jaarbudget reserveren voor het volgende jaar. Het bedrag, dat deze 25% te boven gaat, moet worden terugbetaald aan het Rijk.

In de gewijzigde regelgeving is opgenomen dat voor zover de gereserveerde middelen voldoen aan de gestelde regels van de Wet participatiebudget, deze middelen vanaf 2015 vrij besteedbaar zijn door de gemeenten.

Dit geldt niet voor het budget voor opleiding en educatie. De regeling van deze middelen is met ingang van 1 januari 2015 opgenomen in de Wet

educatie en beroepsonderwijs. Het maximaal te reserveren bedrag ten laste van het budget 2014 blijft derhalve van toepassing, maar de besteding daarvan, voor zover deze in 2015 plaatsvindt, is voor de gemeente vrij binnen de kader van een integratie-uitkering als bedoeld in artikel 13 van de Financiële verhoudingswet. Als gevolg hiervan kon voor de gemeente Oostzaan in 2014 een bedrag ad € 18.205 vrijvallen ten gunste van het resultaat. Deze vrijval is niet verwerkt in de jaarrekening. Wij hebben dit aangemerkt als ongecorrigeerd controle-verschil en wordt door de organisatie in 2015 alsnog administratief verwerkt.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Schattingsprocessen binnen de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de raad beoordelen wij deze door het college gemaakte schattingen. Wel hebben wij een beschouwing ten aanzien van de belangrijkste schattingen opgenomen. In onderstaande overzicht is visueel de sensitiviteit per schatting weergegeven. Onder de sensitiviteit verstaan wij de gevoeligheid van de gemaakte schatting, waarbij een hogere sensitiviteit aangeeft, dat het risico op afwijkingen met de werkelijkheid is de toekomst groter is.

Sensitiviteit schattingen hoog, door onzekere (externe) omstandigheden

Sensitiviteit schattingen is gemiddeld

Sensitiviteit schattingen ligt laag

Belangrijke schattingen	Beoordeling 2014	Toelichting
Waardering grond en gebouwen inclusief afschrijvingen		Consistente gedragslijn en afschrijvingspercentages van nieuwe investeringen met economische nut.
Waardering van uw deelnemingen en verstrekte leningen		Het risicoprofiel is stabiel, leningen zijn licht toegenomen.
Waardering van de bouwgrondexploitaties en de niet in exploitatie genomen gronden		Inherent bevat deze post een grotere mate van onzekerheid omtrent realisatie van fasering en grondprijzen door externe omstandigheden. De aannames zijn onderbouwd en is periodiek aandacht voor ontwikkelingen en actualiseren van voortgangsrapportages. Een aandachtspunt is de tijdigheid van het actualiseren van schattingselement, waaronder taxaties.
Waardering van de debiteuren sociale zaken en belastingen		Uitgangspunten zijn consistent toegepast en voorzieningen voor oninbaarheid zijn adequaat onderbouwd. Aandachtspunten betreft de voorzieningen te beoordelen aan de hand van ervaringscijfers en dit te betrekken in de vorming van de voorzieningen.
Beoordeling toereikendheid van uw voorzieningen		De voorzieningen binnen uw gemeenten zijn beperkt. Actuariële berekeningen en deugdelijke inschattingen zijn aanwezig. Er zijn geen onderhoudsvoorzieningen aanwezig waar inschattingen t.o.v. realisaties beoordeeld hoeven te worden.
Waarborgen en garantstellingen		De beoordeling van de financiële positie in relatie tot de afgegeven waarborgen en garantstellingen kan nog worden verbeterd.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Voorraden in het kader van de grondexploitatie

De waardering van de in exploitatie genomen en de niet in exploitatie genomen gronden is een significant risico in onze controleaanpak, vanwege de mate van schattingsonzekerheid voortkomend uit de huidige economische situatie. Wij hebben het proces rondom de totstandkoming van de waardering op haar effectieve werking getest. Wij kunnen ons verenigen met de huidige waardering.

Classificatie van de voorraden

In het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente Oostzaan hebben wij de grondexploitaties gecontroleerd. De post voorraad van de gemeente Oostzaan is als volgt te specificeren:

Bedragen x € 1.000	31 december 2014	31 december 2013
Skoon	753.237	714.825
Bombraak	1.170.153	1.383.103
De Ambacht	15.840	14.510
Totaal onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	1.939.230	2.112.438

Bij de controle van de balansposten inzake de lopende grondexploitaties is de cruciale vraag: worden de geactiveerde kosten in de toekomst terugverdiend? Waardering vindt hierbij in beginsel plaats tegen de kostprijs. Indien echter blijkt dat een aankoop of projectontwikkeling verliesgevend is, dient een afwaardering voor het tekort te worden genomen. Bij de beoordeling van de waardering van de

bouwgrondexploitaties vormen de herziene exploitatieopzetten een essentieel object van onderzoek.

Waardering "Skoon"

De bouwgrond in exploitatie bevindt zich in de eindfase. Momenteel is er nog één grondkavel te koop. De verwachte grondopbrengst van de te verkopen grondkavel bedraagt € 810.457,- welke een prijs heeft van € 236 per m². (de onverkochte kavel is 3.425 m² groot). De ingerekende grondprijs van € 236 per m² achten wij acceptabel. In de gemeente Oostzaan zijn in 2014 diverse bedrijfskavels verkocht met een waarde van € 235 per m².

Waardering "Bombraak":

De bouwgrond in exploitatie "Bombraak" bevindt zich in de eindfase. Per einde balansdatum zijn er drie onverkochte kavels. Voor twee van de grondkavels is inmiddels een getekende intentieovereenkomst aanwezig. Op basis van de twee getekende intentieovereenkomsten is een winstneming van € 200.000 gerealiseerd. Wij hebben de juistheid van de winstneming vastgesteld.

De boekwaarde ad € 1.170.152 kan terugverdiend worden door de verkoop van drie grondkavels. Voor twee kavels zijn reeds gerekende intentieovereenkomsten aanwezig. De verwachte grondopbrengst is € 1.882.740,-. De ingerekende grondprijs varieert tussen de € 200 en € 235 per m² en wij kunnen ons verenigen in de waardering.

Grondexploitatiewaardering	Ons oordeel over het risicoprofiel van de grondexploitatie			
	Hoog	Midden	Laag	Toelichting
Skoon				
Bombraak				
De Ambacht				

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Waardering van debiteuren

De gemeente Oostzaan heeft de inning van belastingdebiteuren uitbesteed aan Cocensus, maar draagt zelf het risico van oninbaarheid. Hieromtrent bestaat frequent en periodiek afstemming met Cocensus.

Op basis van de interne analyse achten wij de voorziening voor dubieuze debiteuren toereikend.

Voor de bepaling van de voorziening voor dubieuze debiteuren inzake sociale zaken geldt dat voor bepaalde categorieën van debiteuren een vaste systematiek op basis van percentages consistent wordt toegepast. Wij achten de aannames en gehanteerde percentages voor oninbaarheid acceptabel. Echter adviseren wij de gemeente om periodiek de gehanteerde systematiek en schatting omtrent de oninbaarheid te evalueren op basis van de werkelijk gerealiseerde afboekingen.

Afschrijvingstermijnen

Bij de controle van de materiële vaste activa hebben wij vastgesteld dat de afschrijvingstermijn op woningen, brandweerkazerne, scholen en andere kantoren is gesteld op 60 jaar. Dit is ons inzien welk erg lang en geven wij u in overweging om deze systematiek te heroverwegen aan de werkelijke ervaring met betrekking tot deze activa. De wijziging in afschrijvingstermijnen zullen geen materiële impact hebben op de jaarrekening en hebben geen impact op de strekking van onze controleverklaring.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Waarborgen en garanties

De gemeente staat borg voor verstrekte leningen. De samenstelling van de waarborgen kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000	31 december 2014
	€
Directe garantstellingen aan instellingen en verbonden partijen	2.856
Toegelaten instellingen (WSW)	16.334

Het risico dat de gemeente ook daadwerkelijk aansprakelijk wordt gesteld is per instelling verschillend, waarbij het risico op toegelaten WSW-instellingen in beginsel beperkt is.

Toegelaten instellingen (WSW) en overige instellingen

De post bestaat uit waarborgen en leningen aan woningbouwverenigingen en woningcorporaties. De post bestaat grotendeels uit garantstellingen voor leningen aan Woningbouwvereniging Oostzaanse Volkshuisvesting. Het externe toezicht op de woningbouwverenigingen en woningcorporatie is primair ondergebracht bij het Rijk en middels het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Hierdoor fungeert de gemeente voor de garantstelling alleen als achtervang en is het risico beperkt.

Directe garantstellingen aan instellingen en verbonden partijen

Garantstellingen verbonden partijen

Voor deze garantstelling in het aandeel van de gemeente Oostzaan als onderdeel van de verbonden partijen weergegeven.

Via betrokkenheid vanuit bestaande subsidierelaties en via de verbonden partijen beschikt de gemeente voor de het overgrote deel over recente informatie aangaande de financiële positie.

Directe garantstellingen

Het risicoprofiel van deze categorie is voor de gemeente Oostzaan het hoogst.

Aanbeveling:

Voor de garantstellingen via verbonden partijen en directe garantstellingen kan de gemeente de beheersing op eventuele risico's beter organiseren. Een jaarlijkse formele toetsing op basis van de financiële positie en liquiditeitspositie van de instelling waarvoor de gemeente garant staat vindt nog niet structureel plaats. Veel informatie is verspreid in de organisatie aanwezig.

Wij adviseren de financiële positie van de partijen waarvoor de gemeente borg en/of garant staat, meer structureel en centraal te bewaken op basis het overleggen van begrotingen en jaarcijfers. De diepgang van de maatregelen dienen op basis van het risicoprofiel en de het uitstaande borgbedrag beoordeeld te worden.

Daarnaast adviseren wij u om de gegevens van de directe garantstellingen aan instellingen en verbonden partijen meer inzichtelijk en in detail op te nemen in de jaarrekening om het inzicht van gebruikers te vergroten.

Kwaliteit beheersorganisatie

Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen – Board Letter

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2014 van de gemeente hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw gemeente, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Waar mogelijk, steunen wij op uw interne beheersing voor de processen, hetgeen betekent dat wij minder uitgebreide werkzaamheden per jaareinde behoeven te verrichten. De interne beheersorganisatie is daarbij ondergebracht bij OVER-gemeenten

In onze managementletter 2014, uitgebracht op 4 maart 2015, hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2014 aan OVER-gemeenten opgenomen. In onze rapportage hebben wij specifiek beschreven hoe de verbijzonderde interne controle door de gemeente is ingericht. Zoals met de organisatie afgestemd nemen wij in dit verslag de belangrijkste bevindingen. Vanaf volgend jaar zullen wij deze boardletter naar aanleiding van de interim controle op een eerder moment uitbrengen. Dit was voor dit jaar niet mogelijke in verband met de late aanstelling als accountant.

Om u inzicht te verschaffen in de kwaliteit van de administratieve organisatie van OVER-gemeenten hebben wij in de tabel op de volgende bladzijde de belangrijkste voor onze controle significante processen van OVER-gemeenten aan de hand van een aantal criteria beoordeeld en vergeleken met de norm.

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden komen wij tot de conclusie dat de beheersorganisatie van de OVER-gemeenten (voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening) in opzet in de basis op orde is, maar op punten ook nog verbetering behoeft. Hierbij merken wij op dat bepaalde werkzaamheden op dit moment door de VIC worden uitgevoerd, waarbij het wenselijk is om dit in de lijn te organiseren.

Ons beeld ten aanzien van de bovenstaande processen hebben wij gevisualiseerd om u in één oogopslag een beeld te geven van de mate waarin de processen op orde zijn. Wij noemen dit onze bedrijfsvoeringsmonitor. Deze is op de volgende pagina opgenomen.

Rood:

Het proces voldoet niet aan de te stellen eisen. Veel aandachtspunten voor verbetering.

Oranje:

Het proces voldoet voor een belangrijk deel niet aan te stellen eisen. Meerdere aandachtspunten voor verbetering.

Geel:

Het proces voldoet nagenoeg geheel aan de te stellen eisen. Enkele aandachtspunten ter verbetering.

Groen:

Het proces voldoet geheel aan de te stellen eisen. Beperkte ruimte tot verbetering.

Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen - Board Letter

Procesbeoordeling en bedrijfsvoeringsmonitor				
Proces	Rood	Oranje	Geel	Groen
Inkopen en betalingsverkeer				
Aanbesteden				
Personeel				
Belastingen (uitbested)				
Subsidieverstrekking				
Burgerzaken				
Bouwleges				
Huren en pachten				
Treasury				
Sociale Zaken				
WMO				
SiSa				
FSCP / Planning&Control				

 = beoordeling interim-contore

 = beoordeling jaareinde controle

Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen – Board Letter

Belangrijkste aanbevelingen

Samengevat zijn onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen:

- ▶ Doorontwikkeling van de VIC-functie, mede als gevolg van de aangescherpte vereisten vanuit COS 610. Benadrukking van de verantwoordelijkheden in de lijn en toetsing door de VIC, alsmede ontwikkeling van een totaalrapportages en opvolging van bevindingen volgens het plan-do-check-act principe zijn aandachtspunten die wij de organisatie hebben meegegeven. Een deel van de gegevensgerichte werkzaamheden moeten nog plaatsvinden, waarbij de VIC de werkzaamheden coördineert, maar de lijn primair verantwoordelijk is voor de uitvoering.
- ▶ Toets op de volledigheid van de naleving van de Europese Aanbestedingswet en eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid moet nog op basis van crediteuren- en contractenanalyse achteraf uitgevoerd worden. Het inkoopproces waarborgt in opzet niet de juistheid van de gehanteerde inkoopprocedure, gelet op de decentrale bevoegdheden en ontbreken van een verplichtingenadministratie. Een aanvullende analyse is bij de jaarrekeningcontrole uitgevoerd.
- ▶ Inkoopproces: Inkopen: een nadere inhoudelijke toets op de geleverde prestatie noodzakelijk. Bij de jaarrekeningcontrole 2014 heeft een deelwaarneming door OVER-gemeenten plaatsgevonden waarbij vastgesteld is dat de prestatie is geleverd en dat kosten rechtmatig zijn. Aandachtspunten zijn opgenomen in hoofdstuk uitkomsten jaarrekeningcontrole.
- ▶ Het proces rondom de bouwleges bevat nog geen zichtbare structurele vastlegging van de toets op de bouwsom en geen toets op de volledigheid van opdrachten tot heffing aan Cocensus en de uiteindelijke verwerking in de financiële administratie. De toets op de bouwsom en juiste hantering van tarieven is door de VIC zichtbaar gemaakt, waar dit in de lijn in onvoldoende mate plaatsvindt.
- ▶ Bij subsidieverstrekking vindt in onvoldoende mate toetsing plaats op gevormde reserves en voorzieningen bij de gesubsidieerde instellingen in relatie tot de verordening. Hierop worden herstelacties uitgevoerd.
- ▶ Geconstateerde fouten door de VIC van Zaanstad bij de verwerkingen van sociale zaken regelingen, leidt mogelijk tot een rechtmatigheidsfout in de jaarrekening. Een nadere analyse naar de oorzaken van de fouten is noodzakelijk ter evaluatie van de rechtmatigheid van de bestedingen. Dit heeft plaatsgevonden en is de rechtmatigheidsfout geëvalueerd en beoordeeld als incident na aanvullende uitgevoerde werkzaamheden en daarmee geen impact meer op de rechtmatigheid.
- ▶ Voor de verwerking van salarissen wordt gesteund op de serviceorganisatie, controle op invoer van premiepercentages en de periode aansluiting tussen de salarisadministratie en de financiële administratie zijn maatregelen die OVER-gemeenten zelf beter dient te organiseren.
- ▶ De beheersing rondom huren en pachten kan worden vergroot. Beperkingen zijn geconstateerd in vaststellen van de volledigheid en de indexatie van contracten en de waarborging van volledigheid van de objectenregistratie. Een centrale registratie van objecten in verhuur is als aanbeveling opgenomen. De huur van de gemeentehuizen vormen hierbij de meest materiële posten.
- ▶ Het opstellen van de SiSa-verantwoording kenmerkt zich nog als een ad-hoc proces dat bij de jaarrekeningcontrole wordt uitgevoerd. Wij adviseren om tussentijds de risicoanalyse uit te voeren en deelwaarnemingen gedurende het jaar vast te leggen.
- ▶ Het normenkader dient voor de jaarrekeningcontrole nog te worden geactualiseerd en minimaal ter kennisgeving aan de gemeenteraden te worden aangeboden.

Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen – Board Letter

Positie verbijzonderde interne controle

Voor onze jaarrekeningcontrole hebben wij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de werkzaamheden die binnen de VIC worden uitgevoerd. De VIC richt zich met name op de rechtmatigheid van de routinematige processen en waarbij de focus meer ligt op de toetsing van individuele transacties binnen de processen dan de beoordeling van de interne controlemaatregelen zoals deze worden uitgevoerd in de lijnorganisatie. Op dit moment worden werkzaamheden gedeeltelijk ter vervanging van de verantwoordelijkheid in de lijnorganisatie uitgevoerd door de VIC. De positionering en versterking van verbijzonderde interne controle is een punt om voor de gemeente nader uit te werken. Om naar een volwaardige interne auditfunctie uit te groeien hebben wij u in onze managementletter geïnformeerd.

Algemene ontwikkelingen ten aanzien van de VIC functie

Bij het gebruikmaken van werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle functie is de Nederlandse Standaard 610 Gebruikmaken van de werkzaamheden van interne auditors van toepassing. Deze standaard is in 2013 aangescherpt. De standaard houdt onder meer in dat de accountant de voor zijn relevante, door de verbijzonderde interne controle functie uitgevoerde werkzaamheden evalueert en test om zich ervan te overtuigen, dat de werkzaamheden toereikend zijn voor zijn doelstellingen en om vast te stellen welke eigen werkzaamheden zijn eigen professionals moeten uitvoeren.

De aangescherpte standaard stelt eisen aan de kwaliteit en inrichting van de verbijzonderde interne controle functie. De eisen hebben betrekking op objectiviteit en onafhankelijkheid, deskundigheid en systematische en gedisciplineerde aanpak en dat de VIC geen vervanging van de IC is. Daarnaast is goede communicatie tussen de verbijzonderde interne controlefunctie en de accountant van groot belang.

De accountant kan en mag gebruik (blijven) maken van eerder verrichte interne controles bij de gemeente indien deze voldoen aan de aangescherpte voorwaarden met betrekking tot objectiviteit, deskundigheid en kwaliteit. In onze managementletter hebben wij nader geïnformeerd over de ontwikkelingen van de VIC functie en de impact op onze rol als accountant.

Externe ontwikkelingen vanuit zowel de commissie Depla als de accountantsorganisaties stimuleren het zelfstandig verantwoording afleggen over rechtmatig handelen en getrouw verantwoorden in de jaarrekening. En benadrukken daarmee het belang van een verbijzonderde interne controlefunctie.

De VNG en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) onderkennen het belang van een goede afstemming met betrekking tot de controle van de gemeentelijke jaarrekening. In dit kader zullen VNG en NBA gezamenlijk een brochure opstellen met een uitwerking van de voorwaarden en praktijkvoorbeelden voor zowel de accountant, als gemeenten, met specifieke aandacht voor minder grote gemeenten. Wij zijn als EY-accountants betrokken bij de ontwikkeling van deze brochure.

Met de VNG en het NBA onderkennen wij tevens het belang van een goede communicatie en een tijdige afstemming. In dit kader zullen wij op korte termijn – mede op basis van de dan beschikbare brochure – met de organisatie en het college van burgemeester en wethouders de kwaliteit en inrichting van de verbijzonderde interne controlefunctie, de eventuele verbetermogelijkheden en de mate waarin wij op basis van de verscherpte richtlijnen gebruik kunnen maken van de (uitkomsten van de) verrichte werkzaamheden door de verbijzonderde interne controlefunctie nader evalueren en bespreken.

Kwaliteit beheersorganisatie

Interne beheersmaatregelen – Board Letter

Automatisering

In het kader van de controle van de jaarrekening brengt de accountant ook verslag uit omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking voor zover relevant voor onze accountantscontrole. Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen.

Als onderdeel van onze controle maken wij waar mogelijk gebruik van geprogrammeerde controles in de systemen.

Om hiervan op een effectieve wijze gebruik van te kunnen maken is het van belang dat de IT-beheer processen van deze systemen op orde zijn. In dit kader hebben wij IT-auditwerkzaamheden uitgevoerd rondom de opzet van de algemene IT-beheersmaatregelen die zorg moeten dragen voor de adequate IT-beheersing op basis van ontvangen documenten. Deze algemene IT-beheersmaatregelen zijn onderverdeeld in beheersmaatregelen gericht op wijzigingenbeheer, logische toegangs-beveiliging, alsmede IT Operations (waaronder back-up en recovery).

Gezien de late benoeming als accountant hebben wij geen mogelijkheid gezien om de IT-beheersing te beoordelen, behalve in opzet, op het bestaan en de werking. Wij zullen deze werkzaamheden in 2015 uitvoeren en u terugkoppeling geven omtrent de uitkomsten. Uit de beoordeling van de opzet van de IT-beheersmaatregelen zijn geen bijzonderheden geconstateerd welke uw aandacht behoeven.

Risicomanagement

In 2013 is de nota strategisch risicomanagement vastgesteld, waarin is bepaald dat OVER-gemeenten het risicobeleid nader vormt zal geven en zal adviseren over de beheersmaatregelen. De gemeenten bepalen zelf in welke mate zij risico willen lopen en welke vorm van beheersing passend is. Dit vergt duidelijke afspraken en afstemming op basis van verantwoordelijkheden binnen dit proces, deze zijn in de nota benoemd. Rapportering vindt plaats als onderdeel van de huidige planning- en controlcyclus. Wij constateren dat hier sprake is van groeiproces dat in de komende periode nog verder uitgewerkt dient te worden. In de begroting 2015 zijn risico's wel financieel vertaald, maar is nog beperkt invulling gegeven aan de mate waarop de risicobeheersing is georganiseerd. De identificatie van risico's, de hoogte en weging van de risico's in combinatie met de beheersingsmaatregelen zijn hierbij van groot belang.

Wij adviseren toe te zien op systematische aanpak van risicomanagement, zoals opgenomen in de nota, en interne beheersmaatregelen specifiek te benoemen en te beleggen in de organisatie.

Rechtmatigheidsbeheer

Rechtmatigheidsbeheer

Kwaliteit beheersorganisatie

Rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2014 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het normenkader 2014 van de gemeente Oostzaan. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- ▶ het rechtmatigheidsbeheer;
- ▶ de naleving van het voorwaarden criterium;
- ▶ de begrotingsrechtmatigheid;
- ▶ het misbruik-en-oneigenlijk-gebruik criterium;
- ▶ de niet-financiële beheershandelingen.

Wij hebben bijzonderheden geconstateerd in het kader van de rechtmatigheid, welke betrekking hebben op krediet- en begrotingsoverschrijdingen, welke als onrechtmatig zijn aangemerkt. In het vervolg van deze paragraaf geven wij onze bevindingen bij deze onderwerpen.

Het controleprotocol, inclusief het normenkader is door uw raad vastgesteld. Het normenkader is intern bij uw gemeente vertaald in interne controleprotocollen, waarna voor de geïdentificeerde risico's de getroffen beheersingsmaatregelen in kaart zijn gebracht. Zoals reeds aangegeven in de managementletter kan de beheersing voor een aantal processen nog in bepaalde mate verbeterd worden. Wij constateren dat de gemeente Oostzaan hiermee aan de slag is en deze verbeteringen veelal de komende jaren wil gaan realiseren.

Ondanks deze aanbeveling zijn wij van mening dat de gemeente Oostzaan voor het boekjaar 2014 een deugdelijk rechtmatigheidsonderzoek heeft uitgevoerd.

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de Raad geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er sprake is van overschrijdingen op investeringsniveau ten opzichte van de gevoteerde kredieten. Hieruit is de overschrijding op het krediet

“GRP afkoppelen Strekel, Hooivork, Hooispaad 2014” ad € 118.984 als onrechtmatig aangemerkt. De overige kredietoverschrijdingen passen binnen de kaders zoals geformuleerd in de financiële verordening.

Het verloop en inzicht in kredieten is goed toegelicht in de jaarstukken en deze toelichting geeft naar ons oordeel het gewenste inzicht.

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

De raad autoriseert de begroting (en begrotingswijzigingen) en geeft daarmee toestemming voor de uitvoering van het beleid en de daarvoor benodigde middelen. Het is de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan de raad. Door een goede inrichting van de planning & controlcyclus zorgt het college ervoor dat de begroting en budgetten worden bewaakt en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan de raad, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij opneemderelaties. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door de raad worden geautoriseerd.

Rechtmatigheidsbeheer

Kwaliteit beheersorganisatie

Wij zijn nagegaan of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde begroting. Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting:

Lastenoverschrijding programma (x € 1.000)	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee	Onrechtmatig, telt wel mee
Programma 1 Totaal € 234.756 (14,2%), waarvan € 34.485 onrechtmatig	Kostenoverschrijdingen zijn niet passend binnen het bestaand beleid.		V
Programma 2 Totaal € 45.164 (5,1%)	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid, maar niet tijdig konden worden gesignaleerd.	V	
Programma 6 Totaal € 1.000.145 (29,6%)	Kostenoverschrijdingen zijn niet passend binnen het bestaand beleid.	V	
Programma 7 Totaal € 105.202 (2,8%)	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid, maar niet tijdig konden worden gesignaleerd.	V	
Programma 10 Totaal € 6.997 (5,0%)	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid, maar niet tijdig konden worden gesignaleerd.	V	
Programma 11 Totaal € 48.515 (2,3%)	Kostenoverschrijdingen zijn niet passend binnen het bestaand beleid.		V

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik verwerkt in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf *Weerstandsvormogen* van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij de gemeente betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

Bijlagen

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assurance opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO die we hieronder hebben opgenomen, betreffen:

- ▶ langdurige betrokkenheid
- ▶ samenloop van dienstverlening
- ▶ geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor Organisaties van Openbaar Belang (OOB's) vanaf 1 januari 2013 en kantoorroulatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Impact nieuwe regels op relatie gemeente Oostzaan en EY

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van onafhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren. Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- ▶ Rob Ellermeljer betrokken sinds de jaarrekeningcontrole 2014
- ▶ Steven van der Ven betrokken sinds de jaarrekeningcontrole 2014

Wij brengen u tijdig op de hoogte van belangrijke teamwisselingen. Intern beschikken wij over interne overdrachtsprocedures, zodat u geen hinder ondervindt van een teamwisseling.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurediensten. Voor niet-OOB's is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurance dienst niet van materiële invloed is op het assurance-object. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assuredienst niet:

- ▶ subjectief of niet-routinematig is; of
- ▶ een verwerkingswijze in het assurance-object ten gevolge heeft waarvan het assurance team twijfelt of deze verwerkingswijze
- ▶ passend is; of
- ▶ leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Onze kosten voor 2014 hebben allen betrekking op kosten van de controle en kosten van de met de controle samenhangende werkzaamheden en hebben niet geleid tot samenloop van dienstverlening.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, dienen wij u te informeren over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. Voor controlejaar 2014 hebben geen van de hierboven genoemde situaties voorgedaan.

Bevestiging

Wij hebben alle aspecten geanalyseerd die onze onafhankelijkheid gedurende het jaar zouden kunnen bedreigen. Daar waar onafhankelijkheidsregels dit vereisen, hebben wij aanvullende waarborgen ingevoerd. Wij kunnen u bevestigen dat zowel als organisatie en als controleteam onafhankelijk zijn van de gemeente Oostzaan.

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2014 van de gemeente Oostzaan gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de *Gemeentewet*.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het *Besluit accountantscontrole decentrale overheden* (Bado) en het door de raad vastgestelde controleprotocol.

Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Status van onze controle

Wij hebben onze werkzaamheden afgerond.

Onze controleaanpak in het kort

Onze controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet ten doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de gemeente.

In hoofdstuk *Uitkomsten jaarrekeningcontrole* hebben wij u inzicht gegeven in de significante risico's, onze controleaanpak en bevindingen ten aanzien van de jaarrekeningcontrole.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het college van burgemeester en wethouders van de gemeente heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporterings-toleranties

Op grond van het Bado stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

De goedkeuringstolerantie zijn vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en vervolgens ter besluitvorming/ kennisgeving gebracht van de raad.

Op grond van de jaarrekening 2014 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 223.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 669.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door de raad bepaald op € 25.000.

Goedkeurings-tolerantie	Goed-keurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaar-rekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Belangrijke aandachtsgebieden in de controle

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het college en de gemeenteraad over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2014 onderkend.

Aan de volgende punten werd extra aandacht besteed bij het nader werken van onze controleaanpak:

- ▶ financiële positie en kwaliteit resultaat;
- ▶ schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- ▶ waardering grondexploitaties;
- ▶ waardering niet in exploitatie genomen gronden;
- ▶ onderbouwing van voorzieningen;
- ▶ garanties en borgstellingen;
- ▶ rechtmatigheid;
- ▶ wet normering publieke topinkomens;
- ▶ verbonden partijen;
- ▶ SiSa-bijlage.

Begrotingsbeheer

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Voor een juiste oordeelsvorming is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten.

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het is de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan de raad. Het is de verantwoordelijkheid van de raad om hier dan tijdig een besluit over te nemen.

Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om de begrotingsrechtmatigheid van de lasten en investeringen te toetsen. Dit doen wij onder andere door:

- ▶ vast te stellen of begrotingsafwijkingen tijdig zijn gesignaleerd en zijn omgezet in een begrotingswijziging ter autorisatie aan de raad;
- ▶ vaststellen of kostenoverschrijdingen leiden tot een onrechtmatigheid, welke meegewogen moet worden in het accountantsoordeel of niet. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid hoeven niet te worden meegewogen in het accountantsoordeel.

Rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2014 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het BADO en de controleverordening/het controleprotocol 2014 van de gemeente Oostzaan. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- ▶ het rechtmatigheidsbeheer;
- ▶ de naleving van het voorwaardencriterium;
- ▶ de begrotingsrechtmatigheid;
- ▶ het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikscriterium;
- ▶ de niet-financiële beheershandelingen.

Verplichtingen inzake Single information en Single audit (SiSa)

Uw gemeente is op grond van wettelijk voorschrift verplicht de verantwoordingsinformatie voor de met name benoemde specifieke uitkeringen hieromtrent op te nemen in een bijlage bij de jaarrekening op basis van een door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorgeschreven model.

Bij de controle van deze bijlage betrekken wij de door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hiervoor gegeven aanwijzingen (Circulaire Single information Single audit 2014, waarin onder andere opgenomen de Nota verwachtingen accountantscontrole 2014).

De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- ▶ € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- ▶ 10% indien de omvangbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- ▶ € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

In bijlage 2 van dit verslag rapporteren wij hierover.

Onafhankelijkheid en controleproces

Bijlage 1

Frauderisico's

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat (*Standaard 240 De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten*). Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden. Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het college, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust zowel bij de directie als bij het college. Het is van belang dat het college, onder toezicht van de gemeenteraad, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Naleving wet- en regelgeving

Wij hebben overleg gehad met de directie en geïnformeerd naar fraude en illegale handelingen die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Daarnaast hebben wij bij diverse medewerkers navraag gedaan naar mogelijke aanwijzingen tot fraude. Vanuit deze navraag en onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen tot fraude geconstateerd.

Overzicht controleverschillen

Bijlage 2

Controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die de gemeente heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Onderstaand is een overzicht van de materiële verschillen opgenomen, die voortkomen uit een tekortkoming in de interne beheersing. Daarnaast zijn eventuele rechtmatigheidsfouten in dit overzicht opgenomen. Tevens is een overzicht opgenomen van de onjuistheden die wij tot aan de datum van dit verslag hebben gesignaleerd en niet door de gemeente zijn gecorrigeerd.

Gecorrigeerde verschillen

Post/omschrijving verschil	Bedrag €	Effect van deze constatering op de interne beheersing	Referentie in dit verslag
Overlopende passiva	€ 21.500	Een nagekomen factuur aangaande uitgevoerde werkzaamheden in 2014 voor baggeren niet opgenomen als verplichting. Geen impact op de interne beheersing, maar een aandachtspunt bij het afsluitproces van de jaarrekeningcontrole voor het opnemen van verplichtingen. Verantwoordelijkheid ligt hiervoor bij de budgethouders om deze juist en volledig aan te geven.	n.v.t.
Overlopende passiva	€ 40.000 € 35.000 € 75.367	Onterecht verplichtingen opgenomen in de overlopende passiva inzake nog te maken kosten welke pas in het volgende boekjaar gerealiseerd worden. Geen impact op de interne beheersing, maar een aandachtspunt bij het afsluitproces van de jaarrekeningcontrole voor het opnemen van verplichtingen. Verantwoordelijkheid ligt hiervoor bij de budgethouders om deze juist en volledig aan te geven.	n.v.t.
Reclassificatie egalisereserve	€ 69.628	Nieuwe BBV notitie riolering en afvalstofheffing.	Pagina 11

Overzicht controleverschillen

Bijlage 2

Hieronder is het overzicht met ongecorrigeerde controleverschillen opgenomen dat is verstrekt aan het college en als bijlage bij de *Bevestiging bij de jaarrekening* is gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het college moeten worden gecorrigeerd, voor zover dit mogelijk is. De geconstateerde rechtmatigheidsfouten zijn niet te corrigeren. Dit leidt tot een totale fout ad € 220.321 welke lager is dan de door u vastgestelde controletolerantie van respectievelijk € 223.000 en € 669.000 alsmede de op basis hiervan toegepaste controletoleranties. Daarmee vormen deze ongecorrigeerde verschillen geen belemmering om te komen tot een goedkeurende verklaring.

De kwalitatieve factoren die hierbij in overweging zijn genomen, zijn:

- ▶ het effect op het resultaat voor en na bestemming;
- ▶ het effect op de balansposten, inclusief het eigen vermogen;
- ▶ het effect op significante toelichtingen, individuele items, subtotaal of totaal in de jaarrekening.

Wij lichten de ongecorrigeerde verschillen nader toe.

Ongecorrigeerde verschillen		
Post/omschrijving van de toelichting	Bedrag in €/verwijzing naar regelgeving	Referentie in dit verslag
Fouten		
Begrotingsoverschrijding niet passend binnen het bestaand beleid. Begrotingsoverschrijding programma bestuur – Betalingsverplichting voortkomend uit vaststellingsovereenkomst 2007	€ 34.485	Pagina 27
egrotingsoverschrijding niet passend binnen het bestaand beleid. Begrotingsoverschrijding programma indirecte kosten – Centrumcomplex	€ 48.647	Pagina 27
Kredietoverschrijding - GRP afkoppelen Strekel, Hooivork, Hooispaad 2014	€ 118.984	Pagina 26
Vrijvallen reservering participatiebudget	€ 18.205	Pagina 6

SiSa-bijlage

Bijlage 3

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2014	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
BZK C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II	n.v.t.	–	n.v.t.
I&M E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden	n.v.t.	–	n.v.t.
SZW G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeente 2014	n.v.t.	–	n.v.t.
SZW G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2013	n.v.t.	–	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Wwb gemeente 2014	n.v.t.	–	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente 2014	n.v.t.	–	n.v.t.
SZW G5	Wet participatiebudget (Wpb) gemeente 2014	n.v.t.	–	n.v.t.